

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 440.— Negyed évre K 110.—
Fél évre „ 220.— Egy hóra „ 50.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.

TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-20

36 szóval 15 ellenében elfogadták a tiz pontot Tomosányi és Ferdinándy kilépnek a kisgazdapártból

Budapest, okt. 12. A kisgazdapárt ma esti értekezletén a párt vidéken időző tagjai nagy számban jöttek fel a fővárosba. Tegnap este óta a különböző frakciók először külön-külön helyen, majd együttesen tanácskoztak és igyekeztek kompromisszumos megállapodásra jutni, azonban eredménytelenül. A párt többsége megmaradt az eredeti 10 pont mellett.

Előértekezlet

Ma délben negyed tizenkettő tájban vette kezdetét az esti pártértekezletet előkészítő konferencia a pártkör nagy tanács-termében. Az elnöki széklet Mayer János foglalta el, aki felkérte Rubinek Istvánt, hogy ismeresse a 11 pontból álló új tervezetet. Ennek megtörténte után elsőnek Szijj Bálint szólalt fel, aki rövid beszédében ragaszkodott az eredeti 10 ponthoz. — Utána Bodor György hasonló értelemben beszélt, majd Bottlik József szólalt fel az eredeti javaslat mellett. Rámutatott arra, hogy Rubinek István tervezete nem más, mint az a platform, amelynek alapján Bethlen István megakarja valósítani az egységes pártot Beszéde további során követelte a kivételes törvények megszüntetését, a jogrendszer-vezet teljes helyreállítását, a sajtó és a gyűlekezés szabadságát.

Utána Hencz Károly szólalt fel, aki hosszabb és éles hangú beszédet mondott. Elsősorban hangsúlyozta, hogy a felelősség, amely az esetleges szakadás folytán áll be, azokat terheli, akik ezekben a fontos kérdésekben nem akarnak nyíltan színt vallani. Ugyis azt beszélik az országban, hogy a kisgazdapártot nem kell komolyan venni, mert vagy leszerelik, vagy megalkuszik. Azt elismeri, hogy a 10 pont esetleg kiegészítésre szorul, de alapiában ragaszkodni kell hozzá, mert ehhez fűződik a párt becsülete és ha ezt elejtik, a párt becsülete esik el. Hangoztatta, hogy az osztrák császárság megszüntetésével jogi tudása és meggyőződése szerint a *pragmatica* sankció megdőlt, bár elismeri, hogy *igólag és tényleg van koronás király*. A nártanak ragaszkodnia kell a *félszékenkénti általános, titkos választóigóhoz*, amelynél tisztább választás nem képzelhető. Sürgetni kell a *jogrend teljes helyreállítását, a szabadságjo-*

gok, az egyesülési, gyűlekezési jog, a sajtószabadság visszaállítását. Semmi szüksége nincs a kormánynak kivételes hatalomra. Szabadság és levegő kell, amely minden bacillust elpusztít. Nyíltan kell tehát mindenkinek színt vallani. Beszédét azzal fejezi be, hogy csak az eredeti javaslat elfogadása esetén kaphat a párt garanciát arra, hogy állásponjtja érvényre jut és ezért kéri, hogy a párt az eredeti javaslatot tartsa meg.

Kuna P. András beszéde után Gaál Gaszton azt javasolta, hogy oly irányu határozatot

A döntő pártértekezlet

Este 7 órakor kezdődött a párt értekezlete Mayer János elnöklésével. Az értekezleten mintegy hetven képviselő vett részt.

Nagyatádi Szabó István szólalt fel elsőnek. Hetek óta járták a politikai világot azok a hírek — mondta — hogy *egységes párt készül*. Arról is volt szó, hogy a miniszterelnök Pécsétt fejt ki állásponjtját az egységes pátról. *Nekünk ezekről a tárgyalásokról senkisésem szólt*. Nekünk, mint az ország legnagyobb pártjának, szintén foglalkoznunk kell ezzel a kérdéssel, mert akár új koalíció, akár pedig egységes új párt alakul, a régi vagy az új kormányzatban mindenesetre tisztáznunk kell előre, hogy milyen álláspontot foglalunk el vele szemben. A koalíciós kormányzat sok minden jelenséget vet felszínre és *mindenért minket tesznek felelőssé*, így tehát nagyfokú elkeseredés fejlődött ki. Nem tiltakozom, hogy pártunk azok miatt az állandó és súlyos vádaskodások miatt, amelyek a nyilvánosság előtt folytak, *legjobban szeretne ellenzékbe menni* és az volna a legkényelmesebb, ha nálunk nélkül kormányozni lehetne. Sokszor ért vád, hogy a pártot leszereltem és hogy mindig arról beszéltem, hogy a helyzetet nem kell felborítani. Azonban *mindennek van hátra*. A mi programunkat sohasem tudtuk úgy érvényesíteni a kormányzatban, a hogy azt elvártuk volna.

Ezután ismerteti a párt programját és *védelmezi a 10 pontban foglalt álláspontot*. A *Habsburg-restauráció mérhetetlen károkat okozott volna az országnak*, a tél és a tavasz során és épen azok részéről, akik leghangosabban követelik a kikapcsolo-

hozának, amely szerint a párt ragaszkodik az 1920. évi I. törvényekhez és kívánja, hogy annak konzekvenciái levonassanak. Ferdinándy Gyula azt javasolta, hogy az egész kérdést, mint időszerűtlen, kapcsolják ki.

Az előértekezletről ezekután nagyatádi Szabó István el akart távozni anélkül, hogy bármely irányban is kijelentést tett volna. Hívei kérésére azonban, már szinte az ajtóban, mégis tett egy rövid enunciaciót. Kijelentette, hogy a maga részéről *ragaszkodik az eredeti 10 ponthoz* és legfeljebb stíláriis módosításokra hajlandó, a 10 pont lényegéből azonban nem enged. Ezután a résztvevők zajos éljenzése közben eltávozt az előértekezletről.

lást a tuloldalról, történtek az ismert *husvétii események*, amelyeknek *bel- és külpolitikai, valamint gazdasági konzekvenciáit* mindannyian igen jól ismerjük. Épen ezért foglalt a párt ebben a kérdésben újra állást. Tisztázni kell a helyzetet akár egységes párt, akár koalíció alakul. Meg kell mondani, hogy milyen feltételek mellett vehetünk részt a kormányzásban. Ha nem jön olyan kormány, amely munkaprogramunkat akceptálja, nagyon természetes, hogy *igen szívesen megyünk ellenzékbe* is minden keserűség nélkül és a nemzettel szemben, ott fogjuk teljesíteni kötelességeinket. *Adig, amíg a most folyó tárgyalások során a nyugatmagyarországi kérdés el nem dől, munkaprogramunkat, kormányzati kifizéseinket nem szeggezzük a kormány melléne. De amint ez a kérdés dűlőre jut, nem érhet a legkisebb vád sem minket. ha csak olyan körülmények között vehetünk részt a kormányzásban amelyek mellett a mi munkaprogramunknak megfelelően kormányozhatunk*. Mi el vagyunk készítelve jobbra és balra is. Barátaimmal és pártommal *egységesen fogunk eljárni* és teljesíteni fogjuk kötelességeinket. (Zajos éljenzés és taps.)

Hencz Károly elfogadásra ajánlotta a mai délelőtti értekezlet által újra szövegezett programot.

Gömbös Gyula módosításokat nyújt be. Az 1. pontnál szükségesnek tartja ezt a beszarást: *„a keresztény és nemzeti irányzat intézményes biztosítása”*. Kívánja továbbá a *földreform sürgős megvalósítását, az ingatlanváltással kapcsolatban természetben beszolgáltató földek*

azonnali igénybevételét, a holtkezen levő nagybirtokok sürgős letosztását és ennek az intézkedésnek a kiterjesztését a nemzeti szempontból nem megbízható elemek birtokaira is.

Dánér Béla a 10. pontból a „jogrend” szó kihagyását kívánja.

Rubinek István apróbb módosításokat javasol.

Bottlik József szerint az egész programtervezet ugrópontja a 10-ik pont, amely a szabadságjogok biztosítását kívánja és *ő erre tekinti a főszólyt*, mert ennek a pontnak az érvényesítésével helyreáll a társadalmi rend és ha ezt a többi pártok is magukévé teszik, akkor az együttműködésnek nincs elvi akadály. Ajánlja a *Hencz Károly által be-terjesztett szöveg elfogadását és az összes módosítások elvetését*.

Gaál Gaszton hasonló értelemben szólal fel.

Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter ismerteti a Rubinek-féle 11 pontot és kéri, hogy ennek figyelembevételével állapítsák meg a szöveget. Szavait nagy zugással fogadják és szavazást követelnek.

Ferdinándy Gyula kijelenti, hogy miután Hencz Károly kifejtette, hogy ez az újabb javaslat, amelyet ma délelőtti szövegezett meg a bizottság, nem kompromisszum, hanem tulajdonképpen a multkori eredeti javaslat és mivel ez a javaslat az ő lelkiismeretében levő aggályokat el nem oszlatta, mert ajtó arra, hogy a nemzetgyűlés működése megbénuljon és az alkotmányos kormányzás lehetősége megszűnjék, így a javaslatot *nem tudja magávé* tenni és kéri, hogy a párt küldjön ki egy bizottságot, amely ezeket az aggodalmakat eloszlatható szövegezt állapítson meg.

Az elnök szavazás alá bocsátja a kérdést, mire az értekezlet 56 szavazattal 15 ellenében elfogadja a délben megszövegezett programtervezetet, amely a mult csütörtöki eredeti 10 ponttal szemben csak a 2. és 10. pontban változott. Az új 2 pont a következő:

A párt kívánja a pragmatika szankció megszüntetésének törvénybe való deklarálását, minden más államtól független magyar nemzeti királyság intézményes kiépítését, a királyi hatalom gyakorlásának és jogkörének az ezeréves magyar jogfejlődés szellemében való szabad királyválasztás ősi jogát fenntartó törvényes rendezését.

Az új 10-ik pont így szól:
A párt egységes állami és társadalmi életet csak a teljes jogrend és a szabadságjogok

teljes biztosítása mellett tart lehetségesnek és kívánja a kivételes hatalom gyakorlására vonatkozó törvények hatályon kívül helyezését.

A 10 ponthoz a párt továbbra is azt a klauzulát fűzi, hogy ezek érvényesítése nélkül egy kormányt sem támogathat. Az összes módosításokat elvetették.

A határozat ellen szavaztak: Dánér Béla, Héjji Imre, Vasady-Balogh György, Patacsy Dénes, Tomcsányi Vilmos Pál, Ferdinánd Gyula, Bárány Imre, Muszty István, Szabóky Jenő, Iklódi-Szabó János, Schandl Károly, Rubinek István, Maczky Emil, Négyessy László és Gömbös Gyula.

Tomcsányi és Ferdinándy kilép?

Az értekezlet után nagyatádi Szabó István kijelentette az újságírók előtt, hogy a határozat megszavazását azért nem tették pártkérdéssé, mert remélik, hogy azok, akiknek lelkiismeretével annak elfogadása nem egyeztethető össze, ugyanis levonják a konzekvenciákat.

E kijelentés következtében a határozat ellen szavazók megbeszélést folytattak és elhatározták, hogy holnap délelőtt tárgyalják meg, bent maradnak-e a pártban, vagy sem. Gömbös Gyula kijelentette, hogy ő nincs a 10 pont ellen, csak azt akarta, hogy a velencei konferencia utánra halasszák a határozatot és több módosítást kívánt. — Nagyjában azt vallják a határozat többi ellenzői is, mind a tizenhároman és azt hangoztatják, hogy csak azért nem szavazták meg, mert módosításokat kívántak.

Ezzel szemben Tomcsányi igazságügyminiszter és Ferdinándy Gyula határozottan állást foglaltak a második pont ellen és állítólag az értekezlet után kijelentették, hogy kilépnek a pártból. Tomcsányira nézve ez további következményekkel járna, mert ő a kormányban mint a kiscgazdapárt exponense foglalt eddig helyet.

Polgári szabadságot!

Az értekezlet után Bottlik József azt fejtette, hogy a határozatból a tizedik pont a legfontosabb. Meg kell szüntetni a kivételes törvényeket, a cenzurát, teljesen helyre kell állítani a sajtószabadságot. Meg kell szüntetni minden kivételes intézkedést; a rekvirálásokat, a lakáskorlátozásokat és az összes hasonló korlátozásokat azonnal hatályon kívül kell helyezni, hogy megvalósulhasson a teljes polgári szabadság, amelyre mindenki áhitozik. A királykérdésre vonatkozó pont Bottlik szerint nem új, csak felrészítése a párt régi programjának. Akik tehát a párttal eddig együtt dolgoztak, azok továbbra is együtt dolgozhatnak a kiscgazdákkal.

Női kalapokat

a legkényesebb ízléseknek is megfelelően fest és alakít a

„Turul” Piac-úteza 32.

Népszavazás lesz Sopronról

A velencei konferencia

Bécs, okt. 12. A Neue Freie Presse-nek jelentik Velencéből: A két küldöttség eddig még nem érintkezett egymással. Az értekezlet azzal kezdődött, hogy Della Toretta mindegyik küldöttséggel külön-külön tanácskozott. A velencei sajtó szívélyes hangon üdvözlöi Olaszország vendégeit és annak a reményének ad kifejezést, hogy az értekezlet eredményes lesz.

Az első értekezlet

Velence, okt. 12. A MTI. kiküldött tudósítója jelenti: A kedden délután félbeszakított konferenciát este 10 órákor újra folytatták. Az éjjeli tanácskozásról eddig semmiféle hivatalos közlést nem adtak ki, de jó forrásból megtudtam, hogy a konferencia ájjelig tartott. Ekkor Schober kancellár azt kérte, hogy Della Toretta márkiával egyedül tanácskozhassék. Ez a tanácskozás egy óránál tovább tartott és lehetővé tette a delegáció többi tagjának, hogy igénybe vegyék a bőséges büfét.

A velencei lapok szerdán reggel interjút közöltek Schober kancellárral. A német lapok tudósítói előtt is nyilatkozott már a kancellár, aki csak néhány jelentéktelen külsőségekben enyhítette egyébként mindenképpen intranszigiens felfogását. Ezzel szemben a magyar miniszterek teljes tartózkodást tanúsítanak, amit a kényes helyzet megkíván.

Schober mindenképpen már szerdán akart elutazni, de a konferencián eddig elért eredmények még itt marasztalták.

Velence, okt. 12. Az éjjeli tanácskozásokat fél 2 órákor félbeszakították és folytatását szerdán délelőtt 10 órára halasztották el.

Bécs, okt. 12. A Neues Wiener Abendblatt jelenti: A Stefani-ügynökség mai velencei jelentéséhez, amely szerint a tanácskozásoknál az egyik fél mindig csak a másiknak a távollétében tesz meg nyilatkozatait, itt kijelentik, hogy közvetítési akcióknál mindig ezt az eljárást szokták követni, hogy a közvetítőnek a befolyásolás lehetőségét megkönyvítsék. Csak ha Della Toretta tiszta képet nyert az esetleges kompromisszum irányvonalairól, akkor fog a két fél között egyidejűleg a tárgyalás megkezdődni. Végül azt is hangsúlyozzák, hogy Velencében csupán egy közvetítési javaslat létrehozásáról van szó, amelyet minden részletével együtt a párisi agykövek értekezlete elé fognak terjeszteni. A nagyköveti konferencia az a fórum, amely az esetleges kompromisszum elfogadásáról és végrehajtásáról fog dönteni.

A mai értekezlet

Velence, okt. 12. Az értekezlet ma délelőtt 11 órákor újból összeült és délután 3 óráig egyfolytában tartott. Délután 5 órákor a tanácskozást újból folytatták. Az értekezletről eddig még nem adtak ki hivatalos közleményt. Értesülésünk szerint azonban Sopronra és környékére népszavazást rendelnek el.

Schober az osztrák álláspontról

Velence, okt. 12. A tárgyalási szünet alatt Schober kancellár a Times munkatársának az osztrák álláspontról a következőket mondta:

—Kérem, legyen szíves az olasz közvetítő akció előzményeit és kialakulását megfigyelni. Az első olasz lépés arra volt visszavezethető, hogy a magyar kormány szept. 14-én azzal a kéréssel fordult az olasz kormányhoz, hogy hasonló oda az osztrák kormánytól, hogy abba a helyzetbe juttasson, hogy az Ausztria részéről Magyarországnak teendő engedményeket a saját aláírásával garantálhassa, amikor is Sopronról és a közvetlenül vele összefüggő területről volt szó. Abban a válaszban, amelyet a német-osztrák kormány Della Toretának erre a közvetítésére adott, az volt, hogy az osztrák kormány Magyarországgal csak a nyugatmagyarországi terület átengedése után tart lehetségesnek bármiféle tárgyalásokat és csupán a politikai helyzetre való tekintettel az olasz külügyminiszter személyének tartozó tiszteletből fog az osztrák parlamentnek előterjesztést tenni erről az újabb javaslatról. Az osztrák nemzetgyűlés ragaszkodott az előbbi határozatához, azonban felhatalmazta a kormányt, hogy minden olyan lépést megtehesse, amely alkalmas Burgenland népének szenvedésén enyhíteni, módot ad a bandák kiszorítására és biztosítja Ausztriát afelől, hogy Burgenlandot birtokába veheti. Ez a felhatalmazás tette lehetővé, hogy én a velencei meghívásra megjelenhettem. Az a szempont vezetett, hogy az entente ebben a konferenciában eszközt lát a Burgenland kiürítésének végrehajtására és az, hogy Toretában a legalkalmasabb egyéniséget láttam e cél elérésére. Azon fordul meg minden, hogy van-e mód Nyugatmagyarországnak a bandáktól való megtisztítására és lehetővé válik-e, hogy ezt az országrészt Ausztria megkapja, mert ha igen, akkor az átadás után meg lenne az alap arra, hogy esetleg Magyarországgal tárgyalásokat kezdjünk.

Schober megjegyezte, hogy

ugyanazt az álláspontot fejtette ki Della Toretta előtt és ugyanazt fogja képviselni az éjszakai konferencián, amikor a magyar delegáció tagjai is jelen lesznek, tehát az ő álláspontja szerint szó sem lehet kötelező megállapodásról vagy határozatokról mindaddig, amíg Burgenland nincs teljesen kiürítve és átadva.

Elfogott osztrák tisztek

Bécs, okt. 12. Burgauból érkezett jelentés szerint az osztrák hadsereg két tisztjét letartóztatták. Azzal vádolják őket, hogy a magyar felkelőkkel összejárásztak, elárulták nekik az állásokat és a csapatok erejét, sőt egy géppuskát is átadtak a felkelőknek.

A szerb kormány vádjai a magyarok ellen

Genf, okt. 12. A Grazer Tagespost jelenti Belgrádból: A jugoszláv kormány a nagyhatalmak képviselőinek jegyzéket nyújtott át, amelyben vádat emel a magyarok ellen a Baranyában állítólag elkövetett dolgokért. A budapesti angol követ ugyanezt tette és kormánya elé terjesztette a bizonyító anyagot.

Párisból az az értesítés jött, hogy a legfelsőbb tanács ennek következtében egy albizottságot alakított, amelyben Franciaország, Anglia és Olaszország részéről egy-egy diplomata és egy katonai képviselő foglal helyet. Az albizottság Baranyába fog utazni, hogy a helyszínen tanulmányozza a jugoszláv kormány vádjait és ugyanez az albizottság fogja Nyugatmagyarországon is a vizsgálatot végrehajtani.

Párisi követünk Briandnál

Páris, okt. 12. A párisi magyar képviselet követséggé való átalakítása alkalmával Praznovszky magyar királyi követ tegnap délben adta át a francia külügyminisztérium épületében megbízó levelét. Praznovszkyt a külügyminisztériumban Carr a kabinetfőnök fogadta, bevettette Briand Arisztid miniszterelnökhöz, aki a magyar követőtől átvette megbízó levelét. A hivatalos aktus lefolyása után Briand és Praznovszky hosszabb beszélgetést folytattak. Praznovszky fél 1 órákor távozott Briand szobájából. — Praznovszky azután a követség vezetését Vorniczky gr. megbízott ügyvivőre bízta és tegnap este Párisból Svájcba utazott, hogy két év szakadatlan munkáját kipihenje.

A kisebbségek panaszai a népszövetség előtt

Bécs, okt. 12. Holnap kezdődik Bécsben a népszövetségi liga három napos ülése, melynek legfontosabb tárgya az a memorandum, mely a csehszlovák, jugoszláv és román impérium alá helyezett magyar és más nemzetiségi kisebbségek sérelmeit tárja fel. Magyarországot Andrassy Gyula gróf, Gieswein Sándor, Eötvösy Nagy Olivér és Paikert Lajos képviselik.

LEGSZEBB KALAPOK
FRANK EDENEL.

GERŐ ERNŐ ruhaárjegyzéke!

férfi- és fiu-

ruhaáruháza.

Piac-u. 69. sz.

Megyházszálla szemben.

Férfi öltöny és felöltők K 2400-tól feljebb

Fiu öltöny és felöltők „ 1600- „ „

Gyermek öltöny és kabátok „ 670- „ „

Rövid téli kabát, szőrme- és bőrbekecskekben nagy választék. Olcsó szabott árak.

A „névtelen katoná” Ünneplése

A „névtelen katoná” eszméjét ünnepelte Páris október 2-án, a „névtelen katoná” dicsőítésére, mondhatni apoteozisára készül Olaszország. Ez az ünneplés, ez a halott-kultusz tulajdonképp annak a sok ezer katonának szól, akik ott estek el a harc mezéjén és akik névtelenül, ismeretlenül kerültek az anyaföldre. Az ezer meg ezer hadi áldozatot aztán helyettesíti, megszemélyesíti egy, akit találmokra kiválaszt a nemzet és akit hőssé és vértanuvá avat, hogy siremlékéhez kegyelettel zárandokoljon a nemzet kicsinye-nagyja. Így történt Franciaországban és ez készül most Olaszországban.

Az általános nemzeti ünnepre következőképp készülnek. Október 28-án Aquilejába szállítanak a harcúter minden részéről 11 ismeretlenül, névtelenül elesett, eltemetett katonát; a holttesteket felravatalozzák, a szenátus, a képviselőház, a hadsereg, a hadi sebesültek, és főképp oly anyák és özvegyek jelenlétében, akiknek hozzátartozójuk elesett és eltemetett anélkül, hogy személyazonossága megállapítható lett volna. Egy anya kiválasztja a halottak egyikét, aki aztán a nemzeti megtiszteltetés tárgya lesz.

Az így kiszemelt holttestet keitős koporsóba zárják és október 29-én megindul a temetési menet Róma felé, minden nagyobb állomáson megáll a vonat, fölveszi a lakosság babérs- és virágkoszorúit és november 2-án reggel 9 órakor Rómába érkezik. Itt a vonatot a legnagyobb ünnepességgel fogadják: a király, a királyi család, a legfőbb állami méltóságok, szenátorok, képviselők, az egész tábornoki kar, a szárazföldi és tengeri hadseregnek minden zászlója és lobogója. A holttestet pedig a Santa Maria degli angeli templomba viszik, ott beszentelik és felravatalozzák. Másnap reggel a holttestet ha lehet még nagyobb pompával — a „haza oltárához”, a Viktor Emmánuel emlékéhez — viszik, ahol a király, az egész hivatalos Olaszország, 100 hadi sebesült, 100 hősi halott liut vesztett anya és 100 hadi özvegy adja meg a névtelen hősi halottnak a végtisztességet. Végül nyolc magasrangú tiszt vállalja veszi a keitős koporsót és a lehaltott zászlók tisztelgése és a Mascagni által szerzett gyászének hangja közben elhelyezi a Rómát jelképező szobor lábánál, mint a névtelen hősi halott részére kijelölt örök nyugvó helyen. — Így fogja az olasz nép ünnepelni a háború ismeretlen áldozatait, a „névtelen katonát”.

A baranyai választások

A Kisgazdapárt intézőbizottsága végérvényesen megállapodott a következő baranyai jelöltek hivatalos személyében: **Mohács:** Prakatúr Tamás volt kormánybiztos; **Dorog:** Németh Pál; **Villány:** Gossmann Márton földbirtokos; **Törökkanizsa:** Bodó János százados; **Kiszombor:** Gulácsy István tanár. A többi kerületben csütörtökön ejtik meg a hivatalos jelölést. (MTL.)

Pertörlés Löw főrabbi ügyében

A Pester Lloyd írja szerdai számában:

Löw Immanuel dr védője, **Baracs Marcell** dr ügyvéd ma este hivatalos helyről értesítést kapott, hogy védecének pörében a kormányzó kegyelmi tényével pertörlés rendeltetett el; felhívták arra is, hogy ezt az örömhírt a főrabbival — a nagy zsidó ünnepre tekintettel — még ma este telefonon továbbítsa Szegedre. Baracs dr köszönettel vette tudomásul a közlést és természetesen nyomban továbbadta telefonon Szegedre.

Kérdésünkre, hogy vajjon ő, vagy védecne akár közvetve, akár közvetlenül, tettek-e lépéseket olyan irányban, hogy kiesszközöljék az eljárásnak kegyelmi uton való beszüntetését, Baracs Marcell dr azt felelte, hogy sem ő, sem védecne, sem bárki más az ő megbízásukból ilyen lépést nem tett; sőt ő, midőn nemrégiben ilyen irányú felszólítás érkezett hozzá, köszönettel elhárított magától minden kezdeményezést ebben az irányban, mert védecének érdeke az lenne, hogy ártatlanságát nyilvános bírósági tárgyaláson bizonyítsa be.

A védőnek ebből a nyilatkozatából következik, hogy a pertörlés kegyelmi ténye az államfő legfelsőbb nagylelkű elhatározására vezetendő vissza. A közvélemény a kormányzónak ezen tettét annál őszintébb elégtétellel köszönti, mert általa a kormányzás legmagasabb polcáról adatok félreismerhetetlen jelt abban az

irányban, hogy hazánk súlyos helyzetében elérkezett az ideje, hogy minden gyűlölködés lerombolásával helyreálljon a felekezeti béke és minden hazafias érzelmi elem szerves egésszé kovaltsassék össze. Már pécsi tartózkodása alkalmával a tisztelő küldöttségekhez intézett beszédében kifejezést adott a kormányzó azon meggyőződésének, hogy egyedül a nemzeti eszme hivatott és képes az összes ellentétek áthidalására és a differenciák kiegyenlítésére. Ennek a felfogásnak a kifejezője most az az elha tározás, amely a Löw Immanuel ellen indított bünyvádi pertörlésére vonatkozik. Az állami fejtől indul ki ezzel minden párthoz, felekezethez és társadalmi osztályhoz a felhívás, hogy tegyék teljessé a nemzeti megbékélés művét, hogy így minden jóérzésű magyar harmonikus együttműködése egyedül a súlyosan megpróbált haza megmentésére legyen értékesítő.

Megjegyzendő végül, hogy Löw Immanuel dr ellen eredetileg hazaárulás és lázadás büntette és kormányzósértés vétségé miatt emeltek vádat. A törvényszék vádtanácsa azonban a hazaárulás és lázadás miatti eljárást beszüntette és így Löw dr-nak az eredetileg szeptember 19-re tervezett főtárgyaláson, amelyet azonban akkor bizonytalan időre elhalasztottak, egyedül a kormányzósértés vétségéért kellett volna felelnie.

Beuthen a németeké, Königshütte a lengyeleké A Wirth-kormány lemond a sziléziai döntés miatt

Páris, okt. 12. Az Echo de Paris tudósítója táviratozza Genéből, hogy a népszövetség tanácsa Beuthen városát és a beutheni kerület egy részét Németországnak kívánja odaítélni, ugyszintén Gleiwitz és Hindenburg kerületeit is, de Königshütte és Kattowitz városait, a beutheni kerület többi részével a lengyeleknek akarja juttatni. Ezenkívül a lengyeleké lenne Pless és Rybnik kerületek déli területe, északon pedig Tarnowitz és Lublinitz egy része.

Berlin, okt. 12. Egész Németország a felsziléziai döntést várja. A német lapok hosszabb cikkekben foglalkoznak a politikai helyzettel, amelyet rendkívül válságosnak mondanak. A londoni német követet megbízták annak közlésével, hogy Rathenau és Wirth vissza fogják lépni, ha Felsősziléziát nem ítélik teljes egészében Németországnak. Felsőszilézia nélkül Németország nincs abban a helyzetben, hogy jóvátételi kötelezettségeinek eleget tegyen. Kedvezőtlen döntés esetén a külföldi pénzügyi ajánlatokat is visszavonnák. A szociáldemokrata lapok kiemelik, hogy Felsőszilézia nélkül Németország nem teljesítheti az ultimátumot. A hangulat rendkívül ideges és mind többen gondolnak ellenállásra.

Páris, okt. 12. A Matin értesülése szerint a felsziléziai

csapatok parancsnokai megkapták kormányuk utasításait, hogy szerdától kezdve az összes csapatok szigorú készenlétben álljanak. Attól a naptól kezdve, amikor a népszövetség meghozza döntését a felsziléziai kérdésben, kihirdetik az ugynevezett enyhébb ostromállapotot, hogy ezáltal csirájában fojtsák el az esetleges zavargásokat.

Berlin, okt. 12. Kattowitzból jelentik, hogy a genfi kedvezőtlen hírek következtében Felsősziléziában nőttön nő az izgalom. A szociálisták felszólították a kormány szociálista tagjait, hogy kedvezőtlen döntés esetén adják be lemondásukat. A demokrata és középpárt tagjai táviratilag fordultak a kancellárhoz és felhívták, hogy jelentse ki, hogy Felsősziléziának tervbe vett felosztása nemcsak az országot fenyegetné romlással, hanem egész Európa békéjének állandó veszedelmét jelentené. A nemzeti párt hajlandó a kormánynak minden olyan intézkedését támogatni, amely alkalmas Felsőszilézia osztatlanságának megővésére.

Berlin, okt. 12. A kormány egész délelőtt tárgyalta a felsziléziai kérdés ügyében. Hivatalos helyen alaptalannak mondják azt a hírt, mintha ebben a kérdésben nézeteltérés merült volna fel a kormány tagjai között.

Balczzer György képiállítása

A reáliskola megviselt, mondhatnók, hadviselt kapuján fehér kartonlapon fekete betűkkel ez az egyszerű felírás olvasható: „Képiállás Balczzer György képeiből. Megtekinthető d. e. 10—1-ig és d. u. 3—fél 5-ig”. — A felíráson semmi dísz, semmi reklámszerű, semmi hivalgás.

Ez a hivalkodás nélküli egyszerűség jellemző Balczzer Györgyre, az emberre és a művészre egyaránt. Balczzer György új ember Debrecenben, de a művészi és rajztanári pályán már hosszú, tisztességes és nem értéktelen multra tekinthet vissza. Mint Székely Bertalan tanítványa kezdte művészi hivatását, de egyéniségének kifejlődésére elhatározó befolyással volt két körülmény: Nagybánya és a háború. Nagybányán élt és tanított tíz évig s az ottani festőiskola mintegy második képzőművészeti akadémia lett rá nézve. Itt erősödött színezéke, itt vált természetibb a felfogása, itt szabadult meg az iskolás külsőségektől, szóval itt vált művészi egyéniséggé. A világháború pedig, amelyet végig szolgált, gazdagította tárgyait, tágitotta szemkörét, utja és érdekes feladatokat felé irányította művészi tehetségét.

Hogy Balczzer György már kész, kiforrott művész, arról egy tekintet a kiállított képekre azonnal meggyőző. — Balczzer nem törekszik nagy feladatokra, képeit már a méretekből is szűkebb korlátok közé szorítja, a hatás vadászattól tartózkodik. A kis tájkép s az arckép az ő két főterülete, de ezeken aztán teljes bizottsággal mozog. Tájképei rendkívül változatosak, nemcsak tárgyban, hanem színben is. Mint igazi művész ember, e tájképeken sokszor ad magának színproblémákat, amelyeket virtuozitással old meg. Egy őszi tájképén a sárga, egy tavaszi tájképén a zöld színeknek nyújtja egész skáláját kellemes harmóniába foglalva. Különös kedvteléssel fordul a vízi tájakkhoz, s ugyanolyan erővel tudja visszaadni a nádasnak sekély vizét, a Sajónak majdnem kiapadt medrét, mint a hegyi pataknak torlódbó hóbaját, mint a Balatonnak fenségesen nyugalmas vizeit.

Balczzernek éppen oly sikerültek az arcképei, a fejrájai. Lekötik teljes figyelmünket az ő saját háborús emlékei, hadifoglyokról készült tanulmányfejei. De még inkább megnyerik tettségünket női arcképei. E fiatal nők, jobbra leányok, arcvonásai annyi könnyedséget, annyi kedvességet, annyi természetességet árasztanak magukból, mintha megannyi egy-egy dalamos lírai költemény volna. Egy debreceni fiatal úri leányuk az arcképe, a művésznék egyik legújabb alkotása, méltán kelt feltűnést nemcsak a hasonlatossággal, hanem a rajta előlő gyöngédséggel, természetes bájjal. Balczzer egyforma hivatottsággal dolgozik az olaj- és akvarell-festészet terén. Jóllehet, nemes önmérséklete mindenütt megővja a túlzástól, a szerelenségtől, a színbeli diszharmoniatól. Aki a kiállításban elidőz, annak lelkében nem támadnak háborgó indulatok, de szíve eltelik kellemes, jóleső érzésekkel. A kiállításról távozva szebbnek, barátságosabbnak látjuk a világot, jobbaknak képzeljük az embereket. Ezekért a kellemes érzésekért, ezért a, ha csak kevés ideig tartó, jóleső illuzióért köszönet illeti Balczzer Györgyöt, ezt a szerényt, de teljesen hivatott festőművészt. K. A.

Kőváryné megszökött

Az Ergon ezresei

Budapest, okt. 12. Az Ergon által bemutatott 665 darab hamis bélyegzésű ezres ültében megindított nyomozás holtpontjára jutott. A gyanúsított Kőváryné Nagy Vilma tegnap félbeszakított kihallgatása után, tegnap délután régebben kiállított utlevelére hirtelen megszerezte a cseh vizumot és a 6 órai gyorsvonattal Prágába utazott. A rendőrség még nem tett intézkedéseket kézrekerítése végett.

— Egyetemi, orvosi, jogi tankönyvek kaphatók Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében.

Kerenskiék tárgyalnak a szovjetkormánnyal

Prága, okt. 12. A *Narodny Listy* párisi jelentése szerint az orosz szociális forradalmárok pártjának néhány vezető tagja Párisból Prágába utazott, hogy **Kerenski** elnöklésével fontos megbeszélést tartsanak. Nincs kizárva, hogy **közvetlen tárgyalások indulnak meg a moszkvai szovjettel** azon irányban, hogy **Oroszországban új kormányzatot létesítsenek.**

A legutóbbi időben hír szerint már történtek is ilyen célzatu kísérletek. A szociális forradalmárok hajlandók arra, hogy egy **koalíciós kabinetbe** belépjenek, feltéve, ha a bolsevisták belemennek abba, hogy a szociális forradalmárok hazatérését megfelelő biztosítékokkal lehetővé teszik.

Zürichi devizák

Zürich, okt. 12. (Zárlat.) Berlin 4.30, Hollandia 180.50, New-York 5.44, London 21.—, Páris 39.70, Milano 21.65, Prága 6.—, Budapest 0.80, Zágráb 2.10, Bukarest 4.50, Bécs 0.25.

Visszalés a debreceni izr. hitközség nevvel

Budapest, okt. 12. Egy rendőr a Nagyútváros-utcában megfigyelt két embert, akik üzletről üzletre jártak. Igazolásra szólította fel őket. A két ember **Grünwald Illés és Mendelsohn** ügynököknek igazolták magukat. Mialatt a rendőr felvette és megnézte a papírt, amely a debreceni izraelita hitközség által kiállított igazolvány volt, amely felhatalmazza Mendelsohnt és Grünwaldot, hogy a debreceni hitközség-nél tartózkodó és kiutasított zsidó családok részére gyűjtsenek.

A két embert előállította a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy **az igazolvány hamis** és hogy már hosszabb idő óta gyűjtenek különféle hamisított igazolványokkal, amelyet ők maguk hamisítottak. A szükséges bélyegzőket Budapesten rendeltek meg. A rendőrség azt is megállapította, hogy Grünwald csavargás miatt, Mendelsohn pedig koldulás és csavargás miatt büntetve voltak. Mindkettőt őrizetbe vették.

Sándor szerb király lemond György herceg javára

Páris, okt. 12. (Havas.) A *Chicago Tribune* szerint **Sándor szerb király elhatározta, hogy bátyja, György herceg javára lemond a trónról.** Ezt a hírt Sándor király és Pasics tegnapi beszélgetése után, a mely három óráig tartott, terjesztették el. A király állítólag Londonban, vagy Párisban szándékszik letelepedni.

— **Utmutató az összes vasutak hivatalos menetrendje** a régi könyvvalakban megjelent. Tartalmazza az összes megszállott és külföldi összeköttetéseket is. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében. Debrecen, Piac-u. 34.

Bajor-tiroli királyságtól tartanak Párisban

Bécs, okt. 12. A *Mittags-Journal* jelenti Berlinből: A *Deutsche Allgemeine Zeitung* párisi jelentése szerint a párisi lapok szenzációs beállítású cikkekben foglalkoznak a bajorországi és tiroli helyzettel és azon meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy súlyos események előestéjén állunk.

A *Matin* egy állítólag jól értesült tiroli személyiségtől egy levelet kapott, amely szerint nagyszabású tervezet dolgoztak ki, amely több részből áll. Mindenekelőtt **önállósítanij szeretnék Tirolt,** azután Bajorországot elszakítani a német birodalomtól és végül a két országot a Wittelsbach-dinasztia jogára alatt királysággá egyesíteni. A jelen pillanatban a tervezet kilátásai kedvezőeknek látszanak, mint hogy az osztrák szociálista védőrséget a nyugatmagyarországi események lekötik.

Bécs, okt. 12. Az itteni német nagykövetségen megcáfolták azt a hírt, mely arról számolt be, hogy **Rupprecht** volt bajor trónörökös Szombathelyen tartózkodik. A követség Münchenben is érdeklődött e hír valódságáról, de ott is megcáfolták.

Bécs, okt. 12. Az osztrák nagynémet párt mára ülésre hívta össze a párt bizalmifér-

fiat. A párt követeli a nép felgyvezését a karlista mozgalom letörésére, továbbá a monarchisták vezető személyiségeinek letartóztatását. Hiteles forrásból azt az információt adják, hogy a nagynémetek a munkásokkal együtt indítanak harcot a monarchisták ellen. A nagynémet diákok is fel vannak fegyverkezve.

München, okt. 12. Külföldi lapoknak azzal a híreszteléssel szemben, hogy **Rupprecht** trónörökös jelenleg Magyarországon időzik, hogy bizonyos személyiségekkel és pártokkal magyar-osztrák-bajor királyságnak a Wittelsbachok jogára alatt leendő felállításáról tárgyaljon, beavatott helyen kijelentik, hogy a trónörökös jelenleg a Max Josef lovag ünnepély alkalmából Münchenben időzik és Bajorországot hosszabb idő óta el nem hagyta. A herceg körülbelül tíz év óta nem volt Magyarországon.

Bécs, okt. 12. Az *Abend* jelenti: Nyilván abban a feltevésben, hogy ma a zsidó imaházak előtt zavargások lesznek, Bécsben monarchista röpiratokat adtak ki. A röpirat a megszokott szövegeken kívül nyílt felszólítást tartalmaz az osztrák katonákhoz, hogy ne löjjenek a magyarokra, hanem partoljanak át hozzájuk.

NŐI KALAPOKAT

45 SZEBBNÉL-SZEBB MO-
DELL UTANSZAKSZERŰEN
ÉS LEGGYORSABBAN
CSAK A PIAC UTCA

9.

Kalapüzem

FEST, VASAL ES ALAKIT!

HIREK

Ujraélednek a nemzetközi kapcsolatok

Örvendetes jelenség mutatkozik a tudósok nemzetközi érintkezése terén. A Rómában fennálló nemzetköz jogi intézet (Institut du Droit International) ismét megkezdte működését. A háboru kitérőse óta most tartotta ez a tudományos intézet első ülését. Az ülésen négy német tudós is megjelent, akiket kar- és szaktársaik a legszivelebb barátsággal fogadtak meg a francia és belga tudósok is. Az olaszoké az érdem, hogy e téren a tudományos érintkezésnek elszakított fonalai ismét összefonódtak és hogy mindjárt az első alkalomkor barátságosan és megértőleg folyt le a legkülönbözőbb nemzeteket képviselő jogtudósok gyűlése.

— **Izabella főhercegnő Budára költözik.** Budapesti tudósítónk jelenti, hogy Izabella főhercegnő, Frigyes főherceg felesége, Budára jön lakni. Az Uri-utcai Széchenyi-palotában bérelt lakást, amelyet most rendeznek be számára.

— **A debreceni Egyetemi Kör jogászosztálya** alakuló közgyűlését e hó 15-én, szombaton délután fél 3 órakor tartja az Egyetemi Kör helyiségében. A vezetőség kéri a t. tagokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Forgalmi adó** vezetéséhez szükséges pénztárkönyvek mindenféle nagyság és vastagságban hitelesítve is beszerezhetők Hegedűs és Sándor Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság papirkereskedésében Piac-utca 34.

— **Nagy gránátrobbanás** Bécsben, Bécsből táviratozzák: Ma reggel 8 óra tájban a Prátersternen rettenetes robbanás dördült el, amely az egész környéket felriasztotta. Nyomban utána szilánkok röpködtek a levegőbe, amelyek néhány járókelőt megsebesítettek. A környéken levő házak, valamint az arra haladó villamoskocsi ablakai betörttek. A Práter fasorban a kerítések leroskadtak. A robbanás onnan származott, hogy a fő fasorban egy gránátokkal megrakott kocsi, amely a lövőterre igyekezett, eddig ismeretlen okokból felrobbant. A kocsi kocsistól és lovasától együtt a levegőbe repült. A kocsis szörnyethalt és a kocsiból csak szilánkok maradtak meg.

— **Bezárt iskola.** A polgármester a tisztii főorvos előterjesztésére a görög katolikus elemi iskolát 12 napra bezáratta, mert az iskola szolgálói vörhenyben megbetegedtek.

— **A magyar-román vasuti tárgyalások.** B.-pesti tudósítónk jelenti: Hétfőn megkezdődött Nagyváradon a románokkal való tárgyalás a közvetlen forgalom felvétele céljából a demarkációs vonal mentén fekvő valamennyi vasuti állomással. Eddig ugyanis az átmenet csak Lökősházán volt rendezve. A magyar bizottság vezetője Pastercik Antal miniszteri tanácsos, az államvasutak igazgatója és képviselve van a bizottságban az államvasutak minden szakszolgálatára, ezenkívül az illető szakminisztériumok is.

— **A szerbek halálra kínoztak egy magyar rendőrtisztet.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Reiter Sándor dr. budapesti rendőrfogalmazót Baranya fel szabadulása után Szabadkára küldték ki, hogy ott mint vonatellenőrző működjen. Noha a rendőrfogalmazó magyar-szerb egyezmény alapján utazott Szabadkára, ott egy detektív tartóztatta és agyba-főbe verte. A fogalmazó a verés következtében dobhártyarepedést kapott. Rövidesen szabadon bocsátották, de a fogalmazó tegnap a Rókus-kórházban behalt sérüléseibe.

— **A gyufa ára.** Az utóbbi időben gyufáért több helyen drágább árt kérnek. Az árvizsgáló bizottság közli, hogy a két koronás árt árdragításnak tekintik és olyan esetekben, amikor a belföldi gyufát 1.50 koronánál, a külföldit pedig 1.60-nál drágábban árusítják, az árdragítási eljárást meg fogja indítani. Az aprópénzhiányt nem fogadhatja el mentésül, mert 50 és 20 filléres papírpénz van forgalomban, ezenkívül a tőzsdékben postabélyegeket is adhatnak vissza.

— **Hangverseny.** Füredi Sándor hegedűművész okt. 19-iki estélyén fényes műsor keretében fogja hallgatóságát előkelő művészetével gyönyörködtetni. Eljátsza Paganini remek Paganini Es-dúr hegedűversenyét és boszorkányos technikát igénylő Ernst: Airhongroisját. Jegyek Gardos könyvkereskedésében válthatók.

— **Balczer György** képiállítása a reáliskolában. Nyitva: d. e. 10—1, d. u. 3—5.

— **Holttest a sineken.** E hó elsején Szerencs és Taktaharkány között a vasuti sineken egy 30—35 éves, középtermetű, barna arcú és hajú kamgarn kabátot és selyembluzi viselő ismeretlen urinó holttestét találták meg. A tiszaluci csendőrség arra kérte a debreceni rendőrséget, hogy az ismeretlen körülmények között meghalt nő kilétének felderítésére indítson nyomozást. A rendőrség kéri azokat, akik a leírás után ismerősüket vélik a halottban felismerni, hogy a rendőrség I. emelet 61. sz. szobájában jelentezzenek.

— **Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák lakásváltoztatásának bejelentése.** A m. kir. népjóléti és munkügyi minisztérium f. évi 1100—IX. főnöki számú rendelkezése folytán a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák felhívattak, hogy saját érdekében, illetve hogy ellátási illetményeik késedelem nélkül folyósíthatók legyenek, minden lakásváltozásukat Debrecen város polgármesteri hivatalánál (Népgondozó kirendeltség, Városháza, félemelet 12. sz. szoba) személyesen, a m. kir. népjóléti és munkügyi minisztérium számvevősége rokantellátási hivatalának pedig (Budapest, V. ker. Falk Miksa-utca 9. sz.) levelezőlepon esetről esetre azonnal jelentsék be. Debrecen sz. kir. város polgármesterétől.

— **Magyar köztisztviselők fogasztási szövetkezete közleményei:** Debrecen város erdőgazdaságának átírata folytán Epres-kerti faraktárát haladéktalanul ki kell üríteni, mivel a helyre az erdőgazdaságnak sürgősen szüksége van. Felhívjuk ezért t. tagjainkat, hogy tüzi-fa utalványait haladéktalanul vegyék ki, a vágatási díjat Vár-utcai kedvezményes elosztó helyünkön fizessék be, szállíttassák el annyival is inkább, mert a fenti átirat szerint reánk kirovandó raktárbért kénytelenek leszünk a fenti határnapig el nem vitt tüzi-fa után t. tagjainkra hárítani. Egyben felkérjük a testületi megbízottakat, hogy a még nála levő utalványokat ilyen értelemben osszák ki. Hasábfia nincsen s érkezése bizonytalan.

— **Valódi bőrlábszárvédők,** bőrdöngők, levéltárcák, utazási cikkek. Feuermann bőrdöngős, Piac-u. 44.

— **Angol és francia kösztümket** készít elsőrangú munkával Grünfeld S. Péterfia-utca 19.

— **Gazdasági Akadémiai tankönyvek** kaphatók Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében.

— **Kalapok,** saját készítményű fehéreneműek nagy választékban kaphatók Werner Sándor divatházában (Neumann M. helyiségben).

— **Gazdászok figyelmébe!** A kassai, valamint a többi előirt tankönyvek megérkeztek. Gárdos könyvesboltja, ref. püspöki palota.

— **Pálínkaőző listők,** mosóüstök, üstházak, itatóvályuk legolcsóbban beszerezhetők Mándoki rézművesnél, Arany János 13.

— **Mindenféle szőrmeruhákat** szakszerűen legújabb divat szerint és legolcsóbban alakít, javít Klonda szűcs, Piac-utca 21.

— **Kalapok,** legjobb szabású férfi fehéreneműek Frank Imre.

— **Moskovits uridivat szalon.** Állandóan angol szövetek raktáron. Hatvan-utca 5.

— **Tob velour** női kabát, férfi öltönyszövet nagy választékban kapható Fischer Adolf és Fia posztónagykereskedésében.

— **Az utmutató, hivatalos menetrend októberi kiadása megjelent.** Kapható: Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében. Piac-u. 34. sz. ca. 4.

Az őszi Idényre legelőnyösebben az ARANY-BIKA divatházban szerezheti be ruházati szükségletét. Női ruhaszövetek, angol férfi szövetek, selymek és bársonyok, zefírek és vásznak, kötött-és trikóárúk, fehéreneműek nagy választékban érkeztek. Mindenkinnek érdeke raktárunkat meglátogatni. Vételkényszer nincs.

SZÍNHÁZ.

Színházi Iroda hírei: Csütörtökön A) bérletben Lengyelvér.

Cirkus Davis, detektívkaland az artisták életéből 5 felv., ma utoljára a Vígyszínház-mozgóban.

A legnagyobb filmesemény lesz az Ezerarcu ember, film-óriás. Haisza a föld körül, 6 részben. Bemutató a jövő héten.

Tornadó, a pusztító vihar, amerikai nagy ujdonság pénteken, szombaton és vasárnap a Vígyszínház-mozgóban.

Ezeregy éjszaka. Színes francia Pathé-film, bemutatja ma az Apollo. A bübös keleti tündéregék világa káprázatos kiállításban kel uira életre e gyönyörű filmalkotásban. Az „Ezeregy éjszaka” a legnagyobb szenzáció! Budapestben három hét óta felt házak előtt játszik ezt a legklasszikusabb filmalkotást.

1001 éjszaka. Színes Pathé-film. A keleti élet pompájának és exotikumainak csodás életrekelése ma az Apollóban. Jegyelővétel délelőtt 10—12-ig, pénztárnyitás délután 4 órakor. Előadások 5—7 és 9-kor.

KÉRJE MINDENÜTT A „KORONA” közép kenyérét! Ennél jobbat még nem evett!

SPORT.

A MOVE-Debreceni Sport Egylet ma délután 4 óra kezdettel rendezi meg a 10x100 méteres staféta futó versenyt a M. O. V. E. nagyértékű vándordí-

jáért. A versenyre három csapat nevezett és pedig a Debreceni Egyetemi Atlétikai Club, Debreceni Torna Egyesület és a MOVE-Debreceni Sport Egylet csapata, melynek tagjai Zupka Győző, Nagy Sándor, Schweitzer Péter, Hadházy Dezső, Peteley Jenő, Porubszky György, Sorgó Miksa, Kiss Béla, Weidner Károly, Csizsár József, Rábel Zoltán, Muriny Sándor, Csörgő László. A verseny kimenetele rendkívül izgalmasnak ígérkezik, minthogy mindhárom csapat teljesen egyforma esélyekkel indul. Nézetünk szerint a DTE csapata valamivel jobbnak látszik ellenfeleinknél, ez a kis előny azonban a váltásoknál teljesen elenyészik. A mérkőzés 5 és 2 koronás tréningjegyekkel tekinthető meg.

Weiszberger Mihály Széchenyi-utca 5. Soltőr-iskolája. Autóbilok, motorok javító műhelye

Fajborokat nagy mennyiségben keresek megvételre. Ajánlatokat kérek borbevásárlási irodákba. Közvetítő ügynököket díjazok. **RADETZKY** Cegléd-u. 16. Rössuth-u. végén

A debreceni ktr. ügyészségtől 1921. E. 16. A/24.

Árlejtés.

A debreceni kir. törvényszéki fogház marhabus és sertésszír szükségleteinek fedezésére árlejtést hirdetek. Felkérem a mészáros és hentes mestereket, hogy ajánlataikat hozzam szóval, vagy írásban (törvényszéki épület földszint 42.) 15 nap alatt nyújtsák be. A szükséglet körülbelül heti 120 kg. marhabus és heti 16 kg. sertésszír. Debrecen, 1921. október 7.

A ktr. ügyészség vezetője.

Tekintse meg kirakatainkat !! Dacára az óriási ár-emelkedéseknek, a raktáron levő cipőárúinkat míg a készlet tart a régi árban árusítjuk !! **TURUL** cipőgyár r.-t. PIAC-U. 48. **Tekintse meg kirakatainkat !!**

Ha Budapestre jön, ne mulassza el VARGA cégénél Kossuth Lajos-utca 11. kőbőlt és szővényt árú különlegességeit megtekinteni és az új szabadalmazott „OBETA” harisnyát vásárolni. Egy pár „Obeta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

Kiss József

automotor és gépműhely
Erzsébet-utca 20. sz.

Elvállalja bármily rendszerű gazdasági gépek szakszerű javítását, törött géprészek autógén hegesztését.

Új szücsmunkát, alakítást és javítást

a legújabb divat szerint és a legolcsóbb ár mellett elvállalok.

ADLER JENŐ
szücsmester

Piac-u. 30. és Széchenyi-u. 40.

FÉMÖNTÖDE!

Bronz, réz, alumínium, cink stb. öntését vállalom
PAULO FERENC
Zápolya-utca 13. szám. :
Telefon 430. Telefon 430.

Átmeneti keztyük

legnagyobb választékban **Schön Sándornál**
DEBRECZEN, Piac-utca 14. sz., Csapó-utca sarok

Köris szerszámfa és kőristalp érkezett.

Kemény fatelepre
Pestl-utca 2. Telefon 13-95.

Friedländer Testvérek

bornagykereskedők
Telefon 1034.

Ajánlják legfinomabb minőségű fájborait a legolcsóbb napi áron.
Újborokat vesznek kisebb nagyobb mennyiségben. Üres hordókat termelők rendelkezésére bocsájtják. — Iroda Széchenyi-utca 29. sz. alól ideiglenesen Széchenyi-utca 48. sz. alá helyeztetett át

KURTI CIPŐKRÉM
elsőrangú békebeli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egyedüriség **FLEISCHER MÓR.**
Központi Iroda Hatvan-utca 38.

Közföldi tartozásait

legolcsóbban,
leggyorsabban,
legpontosabban
fedezi le és utalja át
MARKOVITS
BANKÜZLETE
PIAC-UTCA 63.
szám alatt, az udvarban
TELEFON: 565.

Veszek

mustot, ujbort.

Eladok tisztán kezelt fájborokat s megtöltésre kész állapotban levő használt hordókat amindenkori napi áron.

Waldmann Albert borkereskedő
Debrecen, Széchenyi u. 37. Telefon 1030
Pincék: az Alföldi Takarékpénztár raktárának telepén, Pestl-utca 2. sz.

GYÖZÖDJÖN MEG!

Brilliansért, aranyért
a legmagasabb árt fizetem.
GRITSCH ékszerkereskedő
Verbőczy-u. 2. sz. (parkamara.)

APRO BIRDETESEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 15 korona, minden további szó 1-50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 20-,-, minden további szó K 2-,-. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA.

Házasságközvetítés
gyorsan, díszkréten, az ország minden részében levő összeköttetésnél fogva, csak Hajó-utca 16. szám alatt levő iroda bonyolít le.

VÉTEL.

Aranyat, hamisfogakat, brilliansokat
a legmagasabb napi áron veszek
Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67.
Frohner-szálloda.
épület.

Vörösréz
hulladékot legmagasabb napi áron vásárol Mándoki rézműves, Arany János 13.

BORT

veszek bármily nagy mennyiségben, legmagasabb napi áron. — Hordókat adok hozzá. Borbizományi üzlet, Varga-utca 34. sz. Telefon 10-24. — Ugyanott boros hordók eladók

Mindentéle
használt tükröket veszek. József kir. herceg-u. 20.

Olmot
bármily mennyiségben veszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapotban. Piac-utca 49. II-ik udvar.

Egy
varrógépet keresek — megvételre. Cim a kiadóban.

ELADÁS.

Friss élesztő
legolcsóbb áron Csapó-utca 19., kapu melletti üzletben Rosenthalnál.

Eladó
ház Csók-u. 3. sz. Értekezhetni Adler, Honvéd-utca 14. sz.

BABI swetter

kabátok, sapkával, 15 kő töve l nagy választékban.
dr. HEGEDÜSNÉ
Gyermekdivatháza,
Simonffy-utca 2.

Férl
téli kabát eladó. Darabos-utca 35.

KOLLARIT BÖRLEMEZ

a jelenkor legjobb és legtartósabb bőrlémeze. 12-15 éve használatban. Kapható:
Mező Armin
fakereskedőnél,
Debreczen.

Friss sütemények
állandóan kaphatók
Sztanó Gábor cukrásznál, Hunyadi 17-19.

Transzmissióhoz
való két felső kerék eladó. Cim a kiadóhivatásban.

Smollpaszta,
füveges tonta és kékítő engro áron kapható
Mayernál, Simonffy-u.

Olesó posztók,
a legfinomabb öltöny és kabát kosztüm szövetek naponta érkeznek Roth, Piac-utca 77.

Új és használt
butorok, szőnyegek, függönyök vétele és eladása.
József kir. herceg-u. 20.

2 drb.
finom lópokróc, egy pár 42-es férfi csizma, egy női fekete kabát eladó. Cim a kiadóban.

Szép puldok
és egy hármás Wertheimkassa eladó. Cim a kiadóban.

Szabó János
uri szabósága
a Püspöki palotában, — a Nagy templom mal szemben van.

Épület,
műlakatos munkákat javít, készít Krámer műakatos, Hatvan-utca 4.

Paplanvarrodában
minden szaknabeli munkát készítek szépen, jutányosan. Kész árak állandóan raktáron. Debreczeni, Kossuth-utca 11.

1900
koronától mérték után férfi öltönyöket készít Tegdes János, Péterfia 42.

Cserépkályhák
modern kivitelben Timár-utca 11. és Károly Ferenc József-ut 8.

Boros hordók

használtak, kisebbek és nagyobbak:
ELADÓK
Rácz, Péterfia 71.

2 dunyha
teljesen új tokban eladó. Cim a kiadóban.

KERESLET.

Aranyat,
ezüstöt, brilliansat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. zám. I. emelet.

Mérlegképes
könyvelő, ki fűszerüzletben alkalmazva volt, — azonnal felvétetik Friedmann és Asztalos cégénél, Széchenyi-utca 6.

Sütősegéd
kenyérsékségre, — kemencemunkás felvétetik. Cim a kiadóban.

Épület,
butor, boltberendezést vállal Müller, Erzsébet-ut 115.

Széchenyi
fürdő, volt Telegdi, állandóan nyitva, gőz és kád.

Borozó és Falatozó
zárórág nyitva Piac-utca 89., Royállal szemben. Friss felvágottak és hűsítő italok.

Zongora
javítást, hangolást szakszerűen, jutányosan vállal Liska, Baththyány-utca 10.

VEGYES.

Villamos
szakmában jegkomplikkáltabb munkákat legpontosabban készít és javít Földvári Debreczen első elektrotechnikai gyár Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Aranyért,
ezüstért budapesti legmagasabb árt fizetek. Krámer, Simonffy-u. 17.

Gyorsírást, német és francia

nyelvet tanít
Árdó Miklósné,
Simonffy-u. 2/a.

Írógép

javítások, kellőképpen megrendelhetők Merkur írógép vállalatnál. Piac-utca 58. Telefon 540.

Legszébben,
legolcsóbban mos, vasal, tisztít gőzmosoda, Arany János-utca 54.

Kövez
fest, tisztít legolcsóbban, kifogástalanul Arany János-utca 10.

Wolfska-telep,
Dömsödi-utca 23. házszámától folyó hó 10-én (hétfőn) délután 3 óra táján egy 4 hónapos fekete kan malac elveszett. Nyomra vezető jutalomban részesül.

Gärtner
zongorahangoló
Széchenyi-utca 15.

Intelligens
zsidó család iskola idegyre teljes ellátásra elfogad intelligens zsidó család gyermekét, ahol zongora, német nyelv, 1-3 és 2-ik gimnaziumból oktatást kaphat. Cim a kiadóhivatásban.

Felolós szerkesztő:
Dr. Hegedüs Loránt
Kiadó:
Hegedüs és Sándor
Irodalmi és nyomdai r-t